

Formanden: Den næste sag på dagsorden kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold) Det er givet.

Man gik altså til:

Første behandling af forslag til lov om midlertidigt løntillæg til statens tjenestemænd m. fl.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3083; fremsættelsen findes i tidenden sp. 150).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Der var sikkert udbredt tilfredshed i tjenestemandskredse med den lønningslov, der blev vedtaget for ca. to år siden. Den gav faktisk mere, end de fleste dengang havde ventet, og derfor var der næppe mange, der havde regnet med, at det allerede så kort tid efter ville være nødvendigt at gennemføre undtagelsesbestemmelser. At man gør det, er imidlertid ikke uden præcedens; man har tidligere forhandlet med tjenestemændene og fået dem til at gå ind på at nøjes med mindre, end de havde krav på, og man er også enedes med dem om, at de skulle have mere, end den gældende lov tilsikrede dem. Det sidste gjaldt f. eks. vedrørende udfyldelsen af den stille zone i den tidligere gældende lønningslov.

Det, der er sket, og som foranlediger, at man nu vil gå til særlige foranstaltninger, er, som den højtærede finansminister påpegede i den skriftlige fremsættelse, ikke så meget den unormale prisudvikling som den omstændighed, at der er sket en ikke uvæsentlig lønstigning på det private arbejdsmarked, hvilket har medført, at tjenestemændene føler sig sejlet agterud, hvad lønninger angår.

Der er tjenestemænd, som ser deres interesse i altid at fremstille det, som om de var særligt dårligt behandlede. Dette er ikke rigtigt, og de tal, den højtærede finansminister har anført, er et bevis herfor. Noget andet er, at konjunkturbevægelser kun langsomt slår igennem overfor tjenestemændene, men det gælder både, når disse konjunkturer er stigende, og når de er faldende. Vi havde efter forrige verdenskrig en periode, i hvilken tjenestemændene lønningsmæssigt ikke kunne holde trit med de frie erhvervsarbejdere. Det medførte, at adskillige forlod deres stillinger, men ikke een af dem, som jeg har talt med, og som således gav

op, har ikke bitterlig fortrudt det, da lavkonjunkturerne satte ind og arbejdsløsheden blev et dagligdags fænomen. Nu er historien i færd med at gentage sig.

I en sådan situation kan staten ikke nøjes med at henvise til gældende lov, men må give de løntillæg, det er forsvarligt at give under hensyntagen både til lønstigningen i de private virksomheder og til statens økonomi. Jeg gratulerer finansministeren til, at det lykkedes ham at opnå enighed med alle tjenestemandorganisationer om en ordning, og jeg føjer til, at jeg finder, det er det rigtige grundlag, denne enighed er opnået på.

Der er vel ikke givet udtryk for udelte tilfredshed fra alle tjenestemænds side; det er der imidlertid ikke noget mærkeligt i. Sålænge der er så stor forskel på visse kommunale lønninger og statens lønninger, som tilfældet er, vil der aldrig blive almindelig tilfredshed. Selvom staten gav en lønforhøjelse på 2 000 kr., ville det ikke give tilfredshed, hvis kommunerne samtidig gav en lønforhøjelse på 2 000 kr., thi visse statstjenestemænd ville ikke se på de 2 000 kr., de selv havde fået, men stirre sig blinde på de 500 kr., som de stadigvæk fik mindre end de kommunale tjenestemænd. Før eller senere vil det derfor blive nødvendigt at koordinere statens og kommunernes lønninger, men det ligger naturligvis ikke for nu, og erfaringerne har vist, at det er meget vanskeligt, ja, næsten ugørligt.

Jeg har bemærket, at visse tjenestemænd har moret sig med at reducere virkningen af det tillæg, de får ifølge det foreliggende lovforslag, ved at anføre den skatteestigning, der vil indtræde i næste skatteår. Som så mange andre af de tal, der har været brugt overfor offentligheden, er regnestykket imidlertid forkert, for de pågældende glemmer at regne med det større skattefradrag, der bliver tale om, hvis fradragsretten oprettholdes. Hvis den derimod afskaffes, hvad jeg inderligt håber, vil selve den procent, hvormed skatten udskrives, blive reduceret. I intet af disse tilfælde bliver skatten i det lange løb så stor som den, der nu opereres med. Et gammelt ord siger, at man intet vinder ved at lyve på sin egen pung, hvorved man vel forstår, at man ikke skal fremstille sine forhold mere strålende, end de er; men heller ikke det modsatte er klogt — man fremmer blot en dårlig stemning, som man til syvende og sidst selv kommer til at lide under. Det er naturligvis også kun undtagelserne, jeg her har talt om. Der er ikke tvivl om, at det store flertal af tjenestemændene er glad for den ordning, der er op-